

Eiropas Savienības
Padome

Briselē, 2021. gada 26. februārī
(OR. en)

**Starpiestāžu lieta:
2021/0045(COD)**

6532/21
ADD 2

TELECOM 78
COMPET 131
MI 112
CONSOM 44
IA 25
CODEC 265

PAVADVĒSTULE

Sūtītājs:	Eiropas Komisijas ģenerālsekretāre, parakstījusi direktore <i>Martine DEPREZ</i>
Saņemšanas datums:	2021. gada 25. februāris
Saņēmējs:	Eiropas Savienības Padomes ģenerālsekretārs <i>Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN</i>
K-jas dok. Nr.:	SWD(2021) 27 final
Temats:	KOMISIJAS DIENESTU DARBA DOKUMENTS IETEKMES NOVĒRTĒJUMA KOPSAVILKUMA ZIŅOJUMS - Pavaddokuments dokumentam Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes regulai <i>par viesabonēšanu publiskajos mobilo sakaru tīklos Savienībā (pārstrādāta redakcija)</i>

Pielikumā ir pievienots dokuments SWD(2021) 27 *final*.

Pielikumā: SWD(2021) 27 *final*

Briselē, 24.2.2021.
SWD(2021) 27 final

KOMISIJAS DIENESTU DARBA DOKUMENTS
IETEKMES NOVĒRTĒJUMA KOPSAVILKUMA ZIŅOJUMS

Pavaddokuments dokumentam

Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes regulai

par viesabonēšanu publiskajos mobilo sakaru tīklos Savienībā (pārstrādāta redakcija)

{COM(2021) 85 final} - {SEC(2021) 90 final} - {SWD(2021) 28 final} -
{SWD(2021) 29 final}

Kopsavilkuma lapa
Ietekmes novērtējums par Viesabonēšanas regulas (pārstrādāta redakcija) pārskatīšanu un pagarināšanu
A. Nepieciešamība rīkoties
Kāda ir problēmas būtība, un kāpēc tā ir nozīmīga ES mērogā?
<p>Regula (ES) Nr. 531/2012 zaudēs spēku 2022. gada 30. jūnijā. Ja viesabonēšanas noteikumi netiks pagarināti, patērētāji un uzņēmumi var zaudēt priekšrocības, ko sniedz viesabonēšana pēc pašmāju tarifiem (RLAH), un mobilo sakaru pakalpojumu un inovatīvu lietotņu netraucētu izmantošanu, ceļojot ES/EEZ vienotajā tirgū, varētu ierobežot papildu šķēršļi. Patlaban RLAH un priekšrocības, ko sniedz savienotība kā mājās, ceļojot ES/EEZ, izmanto gandrīz 170 miljoni Eiropas viesabonentu.</p> <p>Komisijas 2019. gada pārskata ziņojumā tika konstatētas problēmas, un šī iniciatīva paredzēta to risināšanai. Analīzes pamatā ir plašs datu un atsauksmju klāsts no ieinteresētajām personām, kas izmantots, lai novērtētu, kā ir darbojusies šī regula un kā saskaņā ar spēkā esošajiem ES noteikumiem par viesabonēšanu darbojas viesabonēšanas tirgus. Turpinājumā ir sniegts kopsavilkums par galvenajām problēmām.</p> <p>A. Nepietiekamas konkurences dinamikas dēļ (tirgus nepilnība) RLAH nevar uzturēt bez regulētām vairumtirdzniecības maksām vai regulētiem mazumtirdzniecības viesabonēšanas pakalpojumiem.</p> <p>B. Patērētāji ne vienmēr zina, kāds pakalpojumu līmenis (pakalpojuma kvalitāte) ir gaidāms vai kā viesabonēšanas laikā tiek noteikta maksa par zvaniem uz papildvērtības pakalpojumu numuriem (augstāka maksa). Piedāvāto pakalpojumu kvalitāte dažkārt ir zemāka nekā mājās, pat ja ir pieejams līdzvērtīgs līmenis. Ne vienmēr tiek nodrošināta bezmaksas piekļuve neatliekamās palīdzības dienestiem, izmantojot alternatīvus līdzekļus, un zvanītāja atrašanās vietas informācijas sniegšana, jo īpaši galalietotājiem ar invaliditāti.</p> <p>C. Viesabonēšanas pakalpojumu sniedzējiem dažkārt ir grūtības iegūt vairumtirdzniecības viesabonēšanas pakalpojumu pieprasītajiem tīkliem. Tā kā trūkst arī pārredzamības par zvaniem uz papildvērtības pakalpojumu numuriem, viesabonēšanas pakalpojumu sniedzēji nespēj konstatēt attiecīgos numerācijas diapazonus, tāpēc viņiem var rasties neparedzētas izmaksas. Pašreizējie ES noteikumi par viesabonēšanu var nebūt pietiekami piemēroti inovācijas iespējošanai un reaģēšanai uz tehnoloģiskām un uzņēmējdarbības izmaiņām.</p>
Kas būtu jāpanāk?
<p>Iniciatīvas mērķi ir šādi.</p> <p>A) Nodrošināt, ka RLAH ir ilgtspējīga operatori un ka tie var atgūt viesabonēšanas pakalpojumu sniegšanas izmaksas vairumtirdzniecības līmenī – saglabāt stimulus ieguldīt apmeklētajos tīklos un izvairīties no iekšzemes konkurences izkropļojumiem apmeklētajos tirgos.</p> <p>B) Nodrošināt viesabonentiem patiesi ērtu RLAH izmantošanu un iedrošināt galalietotājus saglabāt savienotību, ceļojot ES teritorijā. Patērētājiem un komerciālajiem galalietotājiem viesabonēšanas laikā vajadzētu būt pieejamiem tādas pašas kvalitātes pakalpojumiem kā mājās, būtu jāspēj izmantot inovatīvus pakalpojumus un gūt labumu no labākas pārredzamības, lai nesāņemtu šokējošus rēķinus tāpēc, ka izmantoti papildvērtības pakalpojumi. Bez tam it visiem būtu jānodrošina vienlīdzīga piekļuve neatliekamās palīdzības dienestiem tāpat kā savā valstī.</p> <p>C) Veicināt inovāciju, nodrošināt vairumtirdzniecības viesabonēšanas pakalpojumu pieprasītajām tīkla tehnoloģijām un palīdzēt operatoriem izvairīties no zaudējumiem, kas saistīti ar papildvērtības pakalpojumiem. Iniciatīvas mērķis ir arī vienkāršot lietas un mazināt slogu operatoriem un citām ieinteresētajām personām.</p>
Kāda ir ES līmeņa rīcības papildvērtība (subsidiaritāte)?
<p>Starptautiskās viesabonēšanas tirgū rīcība ES līmenī ir vajadzīga, lai uzlabotu elektronisko sakaru vienoto tirgu. Kā norādīts nozīmīgā Tiesas lietā par viesabonēšanu (C-58/08 <i>Vodafone</i>), fakts, ka starptautiskā viesabonēšana notiek pāri robežām, pamato rīcību ES līmenī, jo dalībvalstis pašas nespēj efektīvi risināt šo jautājumu. Bez tam valstu regulatīvajām iestādēm pašām nav bijis instrumentu šo problēmu risināšanai.</p> <p>Komisijas 2019. gada pārskata ziņojuma un Eiropas Elektronisko sakaru regulatoru iestādes (<i>BEREC</i>) konstatējumi</p>

apstiprina, ka viesabonēšanas mazumtirdzniecības maksu atcelšana EEZ ir būtiski palīdzējusi pabeigt vienotā tirgus izveidi. Galalietotāji ir arī varējuši gūt labumu no *RLAH*, kopš 2017. gada jūnija ievērojami palielinoties viesabonēšanas apjomiem. Ziņojumā secināts, ka, neraugoties uz dažām pazīmēm par konkurences dinamiku viesabonēšanas mazum- un vairumtirgos, pamatā esošie konkurences pamatnosacījumi nav mainījušies un tuvākajā nākotnē, visticamāk, nemainīsies tik lielā mērā, lai būtu iespējams atcelt viesabonēšanas mazum- vai vairumtirgus regulējumu. Papildvērtība galalietotājiem nodrošina ilgtspējīgu un īstenu *RLAH*, izmantojot ES mēroga vairumcenu griestus, ko var nodrošināt tikai ar ES instrumentu.

B. Risinājumi

Ar kādiem risinājuma variantiem var sasniegt izvirzītos mērķus? Vai ir kāds visvēlamākais risinājums? Ja nē, kas tam ir par iemeslu?

Komisija ierosina un izvērtē četrus atšķirīgus risinājumus.

1. risinājums (pamatscenārijs) – noteikumu pagarināšana, saglabājot spēkā esošos Viesabonēšanas regulas noteikumus gan mazumtirdzniecības, gan vairumtirdzniecības līmenī.

2. risinājums – Viesabonēšanas regulas nepārtrauktība ar precizējumiem, uzlabotu pārredzamību un pasākumiem konkurences stiprināšanai.

3. risinājums – ilgtspējīga un īstena *RLAH* (vēlamākais risinājums).

4. risinājums – paplašinātas vairumtirdzniecības un mazumtirdzniecības saistības, lai uzlabotu *RLAH* izmantošanas ērtības.

Vēlamākais ir 3. risinājums, kas nodrošinātu visaugstāko efektivitāti un lietderību Viesabonēšanas regulas pārskatīšanas un pagarināšanas mērķu sasniegšanā (pārstrādātas redakcijas veidā). Tas ietver pasākumus, lai nodrošinātu ilgtspējīgas *RLAH* nodrošināšanu, ierosinot pakāpenisku virzību, lai samazinātu vairumcenu maksimumus. Ar to ievieš uzlabojumus reaģēšanai uz tehnoloģiju un uzņēmējdarbības attīstību un patiesi ērtas *RLAH* izmantošanas nodrošināšanai galalietotājiem saistībā ar pakalpojumu kvalitāti, papildvērtības pakalpojumiem un saziņu ārkārtas gadījumos. Tas ietver horizontālu vienkāršošanu un pasākumus administratīvā sloga mazināšanai.

Kāds ir dažādu ieinteresēto personu viedoklis? Kuru no risinājumiem tās atbalsta?

Ieinteresētajām personām ir atšķirīgi viedokļi par cenu maksimumu līmeni, pakalpojumu kvalitātes prasībām un piekļuvi neatliekamās palīdzības dienestiem. Lielie ienākošo plūsmu tīklu operatori (un jo īpaši Viseiropas grupas) lielākoties atbalsta vairumcenu maksimumu saglabāšanu pašreizējā līmenī. No otras puses, mazi izejošo plūsmu tīklu operatori (kuru klientu bāze ārvalstīs patērē vairāk mobilo sakaru pakalpojumu nekā partneroperatoru klientu bāze savā tīklā) un virtuālie operatori, šķiet, atbalsta vairumcenu maksimumu ievērojamu pazemināšanu.

C. Vēlamākā risinājuma ietekme

Kādus ieguvumus nodrošinās vēlamākais risinājums (ja tādi ir, pretējā gadījumā – galvenie risinājumi)?

Vēlamākais risinājums līdzsvaro operatoru intereses ilgtspējīgi nodrošināt *RLAH* tā, lai netiktu apdraudēta izmaksu atgūšana, sniedzot vairumtirdzniecības viesabonēšanas pakalpojumus. Zemāki vairumcenu maksimumi nozīmē, ka, iespējams, samazināsies vairumtirdzniecības viesabonēšanas izmaksas izejošās plūsmas operatoriem. Komisijas ilgtspējas analizē lēsts, ka tas izraisīs neilgtspējīgu operatoru īpatsvara samazināšanos (negatīva viesabonēšanas peļņas norma, kas pārsniedz 3 % no to iekšzemes peļņas normas) un ar to saistīto kopējās negatīvās viesabonēšanas peļņas normas samazinājumu salīdzinājumā ar bāzliniju, proti, 42 % 2023. gadā un 52 % 2025. gadā.

Svarīgi ir arī **patērētāju ieguvumi**. To galalietotāju īpatsvars, kuriem draud papildmaksas, ja operatoram ir piešķirts izņēmums ilgtspējas labad, tiktu samazināts par vairāk nekā 40 %, un vēl vairāk tiktu samazinātas izņēmuma kārtā maksātas papildmaksas. Šis risinājums uzlabos galalietotāju pieredzi viesabonēšanas laikā, jo palīdzēs kāpināt pakalpojumu kvalitāti un uzlabot patērētāju informētību par to, kādas kvalitātes pakalpojumi tiem būtu jāsaņem viesabonēšanas laikā, kā arī palīdzēs viesabonētājiem izvairīties no šokējošiem rēķiniem saistībā ar zvaniem uz papildvērtības pakalpojumu numuriem. Tas viss uzlabos klientu apmierinātību un samazinās sūdzību skaitu.

<p>Šis risinājums arī nodrošina operatoriem nepieciešamos rīkus, lai ieviestu bezmaksas piekļuvi neatliekamās palīdzības dienestiem un nodrošinātu informāciju par zvanītāja atrašanās vietu attiecībā uz visiem viesabonēšanas galalietotājiem, tostarp personām ar invaliditāti. Tas palīdzēs aizsargāt viņu veselību, dzīvību un īpašumu.</p> <p>Visbeidzot, vēlāmākā risinājuma mērķis ir dot iespēju patērētājiem un komerciālajiem lietotājiem ceļošanas laikā gūt labumu no tehnoloģiju attīstības un 5G virzītas inovācijas.</p> <p>Ir gaidāmi arī zināmi (nelieli) ieguvumi videi, jo viesabonentiem būs vieglāk izmantot videi draudzīgus mobilos pakalpojumus un lietojumus (piemēram, jauni 5G un <i>IoT</i> mobilie pakalpojumi transportlīdzekļu un ceļu infrastruktūras savienošanai, kas varētu novērst cilvēku bojāeju un samazināt degvielas izmaksas un gaisa piesārņojumu).</p>
<p>Cik izmaksās vēlāmākais risinājums (ja tāds ir, pretējā gadījumā – galvenie risinājumi)?</p>
<p>Vairumcenu maksimumu samazināšana nozīmē iespējamu vairumtirdzniecības viesabonēšanas ieņēmumu samazināšanos ienākošās plūsmas operatoriem, vienlaikus joprojām nodrošinot izmaksu pilnīgu atpelnīšanu. Operatoriem mazumtirdzniecības viesabonēšanas ieņēmumu iespējama samazinājums ir saistīts ar zemākām papildmaksām – izņēmuma gadījumos, kad tādi ir atļauti, var prasīt maksāt patērētājiem (godīgas izmantošanas politika un izņēmumi ilgtspējas labad), un šādos gadījumos papildmaksas nevar pārsniegt vairumcenu maksimumus. Atbilstības nodrošināšanas papildu izmaksas uzņēmējiem un pārvaldes iestādēm ir nelielas (tiek lēsts, ka tās vidēji ir mazākas par 6 cilvēkdienām gadā).</p> <p>Ierosinātais pasākums attiecībā uz piekļuvi neatliekamās palīdzības dienestiem nozīmē īstenošanas izmaksas. Tomēr tās galvenokārt ir saistītas ar to tiesību un pienākumu īstenošanu, kas jau ir noteikti citos ES tiesību aktos (Eiropas Elektronisko sakaru kodeksā). Visbeidzot, tādas datubāzes izstrāde un uzturēšana, kurā ir ietverti papildvērtības pakalpojumu numuru diapazoni visā EEZ, radīs izmaksas <i>BEREC</i> (atbild par abiem uzdevumiem) un nelielas izmaksas valstu regulatīvajām iestādēm (atbild par datubāzes satura atjaunināšanu).</p>
<p>Kāda ir ietekme uz mazajiem un vidējiem uzņēmumiem (MVU)?</p>
<p>MVU varēs gūt labumu no patiesi ērtas <i>RLAH</i> izmantošanas, jo uzlabosies pakalpojumu kvalitāte un samazināsies izņēmumu ilgtspējas labad risks. MVU un lietotņu izstrādātāji turpinās gūt labumu no tā, ka patērētāji, šķērsojot robežas, izmantos lietotnes, ļaujoties uz uzlabotu un zināmu pakalpojumu kvalitāti. Jaunas lietotnes un pakalpojumi, kam nepieciešama augsta pakalpojumu kvalitāte vai 5G, var dot netiešu labumu, proti, netraucēta izmantošana visā iekšējā tirgū var veicināt to ieviešanos.</p>
<p>Vai tiks būtiski ietekmēti valstu budžeti un pārvaldes iestādes?</p>
<p>Nav paredzama būtiska ietekme uz valstu budžetiem un pārvaldes iestādēm.</p>
<p>Vai būs vēl kāda cita būtiska ietekme?</p>
<p>Ir iespējama administratīvā sloga mazināšanās, pateicoties priekšlikumam vajadzības gadījumā pārskatīt vairumcenu maksimumus, šim nolūkam izmantojot deleģēto aktu, kas vienkāršo likumdošanas procesu (pēc 2025. gada). Vēl citi ietaupījumi ir saistīti ar racionalizētu uzraudzības sistēmu, vienkāršotām prasībām operatoriem ārpus eurozonas un novecojušu noteikumu atcelšanu.</p>
<p>Proporcionalitāte</p>
<p>Vēlamākais risinājums ietver pasākumu kopumu, kas nav nedz traucējoši, nedz nesamērīgi. Tie attiecas tikai uz tiem aspektiem, kas ir novēroti un nav pietiekami risināti pašreizējā regulā, un kurus nevar efektīvi risināt valstu līmenī. Turklāt proporcionalitāti nodrošina ierobežotais ilgums – 10 gadi.</p>
<p>D. Turpmāka rīcība</p>
<p>Kad rīcībpolitika tiks pārskatīta?</p>
<p>Komisija ierosina, ka jaunās regulas darbības laikam jābūt 10 gadi, lai nodrošinātu noteiktību tirgū un mazinātu</p>

regulatīvo slogu. Paredzams, ka šajā periodā tirgus konkurence būtiski nemainīsies. Pirmo pārskata ziņojumu ir plānots sagatavot 2025. gadā, kad Komisija izvērtēs viesabonēšanas tirgus darbību un nepieciešamību rīcībpolitiku pārskatīt, lai risinātu jaunas problēmas.